

LAKOMEC

Molière

Autor materiálu: Rexpes

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU

TÉMA A MOTIV

Téma díla je snaha ukázat lidskou hamižnost, která může být silnější než láska k vlastním dětem. Motivy sobectví, chamtivost, láska.

ČASOPROSTOR

Dílo se odehrává v Paříži roku 1670.

KOMPOZICE

Dílo je vyprávěno chronologicky a je rozděleno na 5 dějství.

LITERÁRNÍ DRUH

drama

LITERÁRNÍ ŽÁNŘ

komedie

VYPRAVĚČ

autor

VYPRÁVĚCÍ ZPŮSOB

er-forma

POSTAVY

HARPAGON

starý vdovec, má 2 děti, lichvář, touží po penězích, jeho jméno je z latinského slova loupit, lhář, sprostý, chce získat co nejvíc majetku.

KLEANTES

syn Harpagona, nechápe otcovu posedlost po penězích, touží po pravé lásce, zamilován do Mariany.

ELIŠKA

dcera Harpagona, věří v pravou lásku, zamilovaná do sluhy Valéra, má strach z názoru její rodiny.

ANSELM

starý, bohatý, je ve skutečnosti bohatým šlechticem a otcem Mariany a Valéra, pravé jméno Tomas d'Alburci.

VALÉR

správce domu Harpagona, zamilován do Elišky, chce se líbit Harpagonovi, aby si ho naklonil a dovolil mu si vzít Elišku, často žaluje na služebnictvo.

MARIANA

líbí se jí Kleantes, je z chudé rodiny, krásná, musí se starat o nemocnou matku, sňatek s Harpagonem bere jako povinnost vůči matce.

ČIPERA

Kleantův oddaný sluha, je přezdívaný štika, dobromyslný, chce se pomstít Harpagonovi, tak pro svého pána ukradne jeho truhlici s penězi.

FROSINA

dohazovačka, chce dohodit Marianu Harpagonovi, aby z toho měla výdělek.

JAKUB

sluha, kuchař

TYPY PROMLUV

Dialog, monolog

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

Dílo je napsáno spisovně. V díle jsou použity archaismy, metafora, slova nespisovná, vulgarismy.

DĚJ

- Eliška se baví s Valérem o jejich lásce a Elišce vadí lakota Harpagona. Poté přijde za Eliškou Kleantes a svěří se jí o své lásce k Marianě.
- Mezitím se Harpagon hádá se štikou jestli něco neukradl a omylem se zmíní o zakopaných penězích na zahradě.
- Harpagon zkritizuje Kleantovo oblečení, že je moc nákladné a sdělí mu, že si chce vzít Marianu. Také sdělí Elišce, že jí domluvil sňatek s Anselmem. Harpagon se zeptá na názor Valéra, který s tím souhlasí. Valér slíbí Elišce, že z té svatby nějak vyklouznou.
- Štika s Kleantem řeší půjčku peněz, kterou Kleant potřebuje, aby si mohl vzít Marianu. Kleant zjistí, že půjčené peníze jsou od Harpagona, tak se s ním pohádá.
- Štika potká Frosinu, která chce vydělat na dohození Mariany Harpagonovi a musí domluvit schůzku s Anselmem a Marianou.
- Harpagon se připravuje na večer a Kleantes daruje Harpagonův prsten s diamantem Marianě.
- Frosina, Kleantes a Mariana chtějí překazit Marianin sňatek.
- Harpagon dělá před Kleantem, že je pro Marianu moc starý. Když mu Kleantes řekne, že ji miluje, tak mu Harpagon zakáže lásku a přikáže mu si vzít vdovu.
- Hádku ukončí sluha Jakub, který hraje na obě strany a řekne Harpagonovi, že Kleant s ním souhlasí a Kleanovi řekne, že Harpagon mu dovolí sňatek s Marianou. Pokus sluhy se nevydaří a hádka pokračuje.

- Během hádky štika ukradne truhličku ze zahrady a Harpagon z krádeže obviňuje všechny VČETNĚ SEBE.
- Jakub obviní Valéra a Valér oznámí Harpagonovi, že si vzal jeho dceru. Nakonec přichází Anselm a zjistí se, že je otcem Valéra a Mariany (údajně měl zemřít na moři). Kleantes nabídne Harpagonovi za Marianu vrácení jeho peněz a to Harpagon přijme. Anselm všechno uhradí a Harpagon je šťastný, že nemusel nic platit a zůstává sám se svými penězi.

LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT

UMĚLECKÝ SMĚR

Klasicismus

OBDOBÍ

Přelom 17.-18. století.

DALŠÍ AUTOŘI ZE STEJNÉHO OBDOBÍ

Carlo Goldoni, Jean de la Fontaine, Pierre Corneille